

[Jacob Pedersen.]

Vi skal ikke diskutere den ny skolelov, men det er nu klart for os alle, at udbygningen af en skolelov ikke sker fra den ene dag til den anden, ikke fra i dag til i morgen, og jeg forstår af den højtærede ministers udtalelser i dag, at han erkender det. Det er jeg glad for, det er også min opfattelse. Det er en skæbnens ironi, at ligesom folkeskolen var ved at overvinde en overordentlig vanskelig periode gennem besættelsesårene efter krigstiden og op gennem 1950-erne med de store årgange, mangel på lokaler, vandreklasser, et utilstrækkeligt antal kvalificerede lærere, en periode, hvor mange af folkeskolens lærere sled sig op, ligesom man netop skimtede muligheden for arbejdsro til gavn for alle, kom skolen ud i nye vanskeligheder, fordi landkommunerne, som havde holdt sig afventende med hensyn til at udbygge skolerne efter 1937-loven, naturligt afventende som følge af den skoledebat, der førtes gennem 1950-erne, nu alle og på én gang efter skoleloven af 1958 ville udbygge deres skolevæsen.

Vi erkender altså denne udvikling. Var det så ikke også naturligt, at vi erkendte, at tempoet må sættes ned? Tempoet for udbygningen af skolevæsenet må sættes ned, så det svarer til de kræfter, der er til stede til at opfylde lovens bestemmelser. De vanskeligheder, folkeskolen har kendt gennem de sidste 15-20 år, melder sig nu i gymnasieskolen. Gymnasieskolen har kunnet klare sig igennem til dagen i dag ved hjælp af overtimer for lærerpersonalet og vandreklasser, fordi man i år og til næste år afvikler eksamensmellemskolen — men hvad så med hensyn til skoleåret 1961-62, når de nye realafdelinger melder sig sammen med de store årgange? Der er altså en stakket frist, en stakket frist til at skaffe lærere og lokaler, en stakket frist til at undersøge, hvorledes man råder bod på det forhold, at så mange cand. mag. er ikke når ind i gymnasieskolen som lærere. For mig er det bl. a. en tiltalende tanke, at cand. mag. er tager pædagogikum ude ved skolerne med fuld løn i aspirant-tiden med det formål at holde så mange som muligt ved skolen.

Den højtærede minister meddeler, at gymnasieskolens prognoseudvalg har givet indstilling om andre muligheder. Dem

vil vi tage stilling til, når vi møder dem. Jeg tror, jeg kan sige, at vi vil tage stilling til dem med stor velvilje, men ministeriet har ikke lang tid til overvejelser. Der må handles, og der må handles nu. Det ærede medlem hr. Hartling sagde det samme, men på en lidt anden måde. Selv om gymnasieskolens problem nok er et problem på længere sigt, er lærermangelen allerede i dag særdeles følelig, og vi er alle enige om, at man må bibeholde studentereksamenens nuværende niveau. Det er mit partis ufravigelige standpunkt, at enhver forringelse af kvaliteten af studentereksamen må undgås. Jeg vil i denne forbindelse spørge den højtærede minister, hvorledes det går med arbejdet i det udvalg der er nedsat for at undersøge gymnasieskolens fremtidige ordning og indhold. Det er vigtigt, forekommer det mig, at dette tages med ind i overvejelserne angående gymnasieskolens fremtid.

Vi vil ligeledes modarbejde enhver tendens til at forringe kvaliteten af realeksamenerne. Vi ønsker at skabe de bedste muligheder og forhold for 8. og 9. klasserne og hovedskolen som helhed, og den øgede tilgang til 8. og 9. klasserne kan måske give os alle anledning til at tage dette forhold op til fornyet overvejelse, når forholdene tillader det.

Vi må nu med den lov, vi arbejder under, skabe en folkeskole med nyt liv og åndelig bærekraft og de bedste muligheder for samling og ro om arbejdet, en skole, der ikke blot kender begreber som forstand og mange fag og kundskaber, men også vedkender sig, at der er noget, der hedder oplevelser og etiske værdier. Fag på fag er ifølge den nye lov lagt på hovedskolen i dag, men samtidig foreslås timetallet skåret ned.

Jeg er enig med den højtærede minister i, at timetallet ikke er det eneste afgørende for en forsvarlig og god undervisning, men lige så lidt som timetallet er eneafgørende, er antallet af fag det eneste afgørende for en skoles værdi og betydning; jeg kan henvise til folkeskolens formålsparagraf. Jeg tror, at hovedskolens pligtgrundlag trods alt stadig er dansk, regning, skrivning og kristendomskundskab. Lad os ikke tabe det af syne. Det afgørende for folkeskolen og gymnasieskolen i dag er at fremskaffe det fornødne antal kvalificerede lærere.